

INTRODUCTION

A. THE OBLIGATION

A person is obligated to give Maaser (one-tenth) of his monetary possessions to charity. He must give a tenth when he receives the capital, and thereafter only from the profits.¹ There are Poskim² who say that the giving of Maaser on monetary income is required by the Torah, since the Posuk³ which discusses Maaser refers to all forms of income.⁴ Other Poskim⁵ maintain that the obligation is a Rabbinical ordinance. Still others⁶ say that Maaser on money is only a minhag (custom). Since many Poskim maintain that it is a custom, Rabbonim advise that when one accepts certain practices in giving Maaser, he should do it bli neder, without accepting the practice as a vow. In this way, if he should change his practice, he will not transgress any vows.⁷

B. HOW MUCH SHOULD BE GIVEN

Although the basic obligation is to give "Maaser" (one tenth), the preferred mitzvah is to give a "Chomesh" (one fifth).⁸ Of note, is that Chazal⁹ limited to one fifth, the amount that one may give to charity, so that the giver should not subsequently have to turn to other people for his own support. However, most Poskim¹⁰ maintain, that if one is wealthy, and knows that he can afford to give more than one fifth of his income, he is permitted and encouraged to do so.

Ideally, one should give precisely one tenth of his income for Maaser, because of the deep meaning attributed to the figure of one tenth.¹¹ Even when one gives a Chomesh, some say, he should separate a tenth twice.¹² Only after he has meticulously put aside and given an exact tenth or a Chomesh,

מחומש שמא יצטרך לכריות.
(10) חכמת אדם ה' צדקה כלל קמ"ד, אהבת חסד פ"כ סעיף א', וכן משמע מדברי הב"ח או"ח סי' תרנ"ו ד"ה גרסינן, וכן הוא בשו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד, דלא כאג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג שאף עשיר אל יכזבו יותר מחומש. ובשו"ע יו"ד סי' רמ"ט סעיף א' כתב הרמ"א דבשעת מותו יכול ליתן כל מה שירצה (ר"ל עד חצי מנכסיו עיי"ש באהבת חסד הנ"ל) דלא שייך אז שמא יצטרך לכריות. ועיין עוד בספר אהבת חסד דלהרמב"ם כשבאו לפנינו עניים רעבים לכתחילה צריך ליתן אפילו יותר מחומש. והוסיף עוד דהיכא שזה נוגע לפיקוח נפש, כגון שהעני עומד למות ע"י רעבוננו, ודאי חייב ליתן יותר מחומש. ובספר תניא, אגרת הקדש פרק י' כתב, דמי שחטא וצריך לתקן נפשו ודאי יכול לכזבו יותר מחומש דלא גרעה רפואת הנפש מרפואת הגוף.
(11) חוות יאיר סי' רכ"ד, אהבת חסד פ"ט סעיף ג' בהגה"ה, וכנסת הגדולה בהגהות יו"ד סי' רמ"ט דנכון לעשר בצמצום ולא באומד, דגם מעשר כספים בכלל אל תרצה לעשר אומדות. ובכנה"ג הנ"ל, ובשו"ת אבקת רוכל סי' ג' (גרפסה התשובה מהבית יוסף) כי צריך לעשר בצמצום משום דלמעשר סוד ויסוד (ובדאי כוונתו גם לחומש). ועיי"ש בספר מעשר כספים (מהר"ר א. מ. אלברט) דף מט" נא שהביא מאבי השל"ה, השל"ה, ובני השל"ה, שמעשר צריך להיות בצמצום ולא באומד, וזה דלא כמשנת חכמים הובא כפתחי תשובה סי' רמ"ט ס"ק כ' דלא בעינן בצמצום.
(12) אהבת חסד הנ"ל שכתב ד, טוב יותר שיפריש שני פעמים מעשר.

(1) יו"ד סי' רמ"ט סעיף א' לענין חומש וה"ה לענין מעשר.
(2) תוס' חרשים ריש מט' פאה. ועיין חת"ס יו"ד סי' רל"ב מ"ש בדברי מהרי"ל, ובשו"ת שער אפרים סי' פ"ד.
(3) עשר תעשר כל תבואת זרעך, (דברים יד, כב).
(4) עיין ספרי, הובא בתוס' מט' תענית דף ט' ע"א, "עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' רבית ופרקמטי וכל שאר רווחים מנין ת"ל את כל".
(5) עיין תוס' רע"א שם במט' פאה שדחה דברי תוס' חרשים. ועיין בשו"ת מאהבה ח"א סי' פ"ז שהביא כמה פוסקים דס"ל כן. וקראי שזכרו במדרשים וראשונים אסמכתא בעלמא הוא. ועיין ערוך השולחן סי' רמ"ט סעיף ב'.
(6) עיין בב"ח יו"ד סי' של"א, ומה שהשיג עליו הט"ז שם בס"ק ל"ב. ועיין בתשו' מאהבה הנ"ל שכן הוא, גם שיטת מהר"ם מרוטנבורג דפוס פראג סי' ע"ד. וכן הוא דעת שו"ת שבות יעקב (ח"ב סי' פ"ה), שו"ת חוות יאיר (סי' רכ"ד), שו"ת שאילת יעב"ץ (ח"א סוף סי' ג'), ועוד אחרונים.
(7) עיין אהבת חסד פרק י"ח אות ב', שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד, ובספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) דף י"ט תשובה מהגרש"ז אויערבאך שהזהיר, "לפני שאדם מפריש מעשר כספים בפעם הראשונה צריך להתנות שכל עניניו יהיו בלי נדר או יכלול אותם בהתרת נדרים בערב ר"ה. אם אינו עושה זה נהפכת לפעמים שאלת מנהג בעלמא לשאלת נדרים מדאורייתא".
(8) יו"ד סי' רמ"ט סעיף א'.
(9) כתובות דף נ' ע"א, באושא התקינו המכזבו אל יכזבו יותר

can he, if he chooses, give more charity.¹³

C. WHEN AN ACCOUNTING SHOULD BE MADE

Although one consistently distributes Tzedakah during the year, an end of year accounting should be made so that one can arrive at a precise¹¹ figure for Maaser purposes. Once the exact¹³ Maaser obligation is determined one can reconcile any differences between what one is required to give and what one has actually given.

Some Poskim¹⁴ maintain that this

accounting should be done at three or six month intervals. However, most Poskim¹⁵ agree that one may also do this once a year. It is preferable to make this accounting before Rosh Hashanah,¹⁶ however one may select another date.¹⁷ Since most people use December 31, as their year end for tax purposes there is an advantage to use this date as a fiscal year end for the Maaser computation since the calculation would probably be more accurate. One should make the actual accounting as close to December 31, as possible, so that if he owes Maaser one can fulfill his total obligation forthwith.¹⁸

סי' רמ"ט סעיף ז', ובאג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג.
(16) משום דמונותיו קצובות לו מר"ה לר"ה. ועיין חוות יאיר וערוה"ש הנ"ל, ובהגהות בית לחם יהודה על השו"ע סי' רמ"ט.
(17) עיין ספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) דף כ' שאלה ז' תשובה מהגרש"ז אויערבאך, שכתב שיכול לעשות חשבון מעשר, פעם אחת בשנה בזמן שנוח לו.
(18) דאעפ"י שלרוב הפוסקים לא שייך כל תאחר במי שלא נדר או עדיין לא הפריש המעות לצדקה, כדמשמע מיו"ד סי' רנ"ז סעיף ג', ועיין מ"ש הגרש"ז אויערבאך (הובאו דבריו בספר, מעשר כספים" מהר"ר י. דומב שאלה כ"ה) ד, רצוי שיחנה מראש שלא יחל כל תאחר אף על מסירת המעשר, מ"מ כל מה דיכול לאקדומי מצוה מקדמון, עיין פסחים דף ד' ע"א דוריון מקדימין למצוות, ובפרט במצות צדקה עיין תענית כ"א ע"א במעשה דנחום איש גם זו.

(13) והעירו לי שמכיון שיש הרבה דברים שאי אפשר לחשב אותם בחשבון מדויק, וכגון מה שיש אומרים שחייב לכלול כהכנסה גם דברים שמשתרשי לוי (וכגון כל פעם שאכל סעודה אצל חבירו צריך לכלול כהכנסה מה שהי' משלם אילו לא הי' אוכל שם וכו') ועיין לקמן סוף פרק ב', וכן קשה לחשב כל פרוטה ופרוטה שנותן לכל עני ועני או לכל גבאי צדקה בחור השנה, וא"כ כמעט שאי אפשר לבא לידי הפרשת מעשר בדיוק גמור, או העצה ליתן קצת יותר מחשבון המעשר שלו, ואח"כ לומר בסוף השנה שכל מה שנתן יותר ממעשר יהי' סתם צדקה ולא מעשר.
(14) שו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, הגהות כנסת הגדולה על יו"ד סי' רמ"ט, אהבת חסד פי"ח סעיף ב'. ובחוות יאיר הזכיר ג' חדשים. ונפ"מ שאינו יכול לנכות הפסד כנגד ריווח למפרע. עיין פרק ב' לנכות הפסד כנגד שכר.
(15) שו"ת חוות יאיר הנ"ל, כנסת הגדולה הנ"ל, שו"ת נודע ביהודה תנינא יו"ד סי' קצ"ח, אהבת חסד הנ"ל. וכן הוא בערוה"ש

Chapter I WHO MUST PAY

The following is a brief overview of who is required to pay Maaser.

A. MEN AND WOMEN

All men, who have reached the age of thirteen, and women,¹ who have reached the age of twelve, are required to pay Maaser. The income of a married woman is subject to Maaser.² Even if a couple filed separate returns for tax purposes, they may combine their income for *The Maaser Form*.³

B. CHILDREN

1. Bar & Bas Mitzvah

A boy, who reached the age of thirteen, and a girl, who reached the age of twelve, who has earned⁴ income or received monetary⁵ gifts must have Maaser given from their⁶ money.⁴ If the father permits the child to retain the money, then the child should give the Maaser.⁷ However, if the father wishes, he may use his own money to pay the child's Maaser obligation.⁸

מֶרֶק א

(1) נשים מחויבות במעשר ממה נפשו. אי מעשר כספים דאורייתא וחייב בפני עצמו, ולא חלק מחיוב צדקה, ה"ל כמעשר קרקע, שהנשים מחויבות בהן, דהוי מ"ע שאין הזמן גרמא. ואי ה"ל חלק מחיוב צדקה, מחויבות כמו שמחויבות בצדקה, שהיא נמי מ"ע שאין הזמן גרמא, וגם יש בה לא תעשה. ואף אי מעשר כספים דרבנן או מנהג בעלמא, הרי מקורו הוא מחיוב מעשר קרקע או צדקה, דגם אשה חייבת בהם.

(2) ואם האשה שעוסקת במסחר מותרת לחלק המעשר, כי ביש"ש פרק הגזול ומאכיל סי' נ"ט, מסתמא מרשה לה בעלה וניחא ל"י, שאם ימחה תפסיק מלישא וליתן. סוף דבר הכל לפי הענין והסבה. ועיין בערוה"ש יו"ד סי' רמ"ח סעיף י"ב שדעת המש"מ פכ"א מאישות בשם הרשב"א ומהרי"ט שאשה העוסקת במסחר לא אמרינן מה שקנתה אשה קנה בעלה. ואף דלא ברירא לן דין זה, מ"מ לענין צדקה אפשר לסמוך על דיעה זו, ומותר ליקח מידן. אכן היכא שהבעל מוחה, לכתחלה תקח האשה רשות מבעלה קודם שמחלקת המעשר, דהרי קו"ל להלכה דקנה בעלה. ועיין שו"ת שבט הלוי ח"ב יו"ד סי' קי"ח.

(3) ונפ"מ שיכולים לנכות הפסדים שלה כנגד רווחים דידה, וכן איפכא. ועיין פרק ב', בענין, לנכות הפסד כנגד ריווח. ועיין אהע"ז סי' פ' סעיף א', דאף בדחקה עצמה ועשתה יותר מהראוי לה המותר לבעל. ועיין פתחי תשובה שם ס"ק א', דאף היכא שאין הבעל מוין לאשתו, כגון שהאב נותן מזונות או האשה מפרנסת הבית, מ"מ מעשה ידי לבעלה מתנאי כתובה, ועיי"ע שם בבאר היטב, מה שהביא מהרי"ט דנשים גבירות המביאים טרף לביתם ומכלכלים את בעליהם מעשה ידיהם לבעליהם, ועיין מל"מ דתמה עליו. ומ"מ לענין מעשר שיש אומרים שהוא רק מנהג, בודאי יש לסמוך לומר שחרא הכנסה היא עם הבעל, כדי לנכות הפסד של אחד כנגד ריווח השני. ובקבלה מתנה או ירושה, שרק הריווח של הבעל כדאמרינן באהע"ז סי' פ"ה סעיף ו', בודאי צריכה האשה לעשר לעצמה, ורק הפירות כגון הרבית נחשב כחרא הכנסה לנכות הפסד כנגד הריווח.

(4) ברמ"א חו"מ סי' ע"ר פסק שמעשה ידים של גדול הסומך

על שולחן אביו הוא של אב כמציאתו, שתקנו שהיה של אב תחת מזונותיו משום איבה. אכן בשו"ת שבות יעקב ח"א סי' ק"ה הביא רבוותא שנחלקו בזה. וכן בהגהות רע"א חו"מ סי' ע"ר הביא שנחלקו בזה הפוסקים. ועיין בערוה"ש חו"מ סי' ע"ר שמחלק אם טרח הבעל בעד אביו שאז מעשה ידיו לאביו, לאם הריווח מעצמו שאז הוא לעצמו. ולענין מעשר כתבנו שלכתחלה יפרשו המעשר ממעות הבעל, דאז מהני ממה נפשו, שהרי המעשר והכסף מרשות אחת.

(5) דרוקא מתנות של כסף חייבים לעשרן לכו"ע. אכן ספרים או שאר חפצים נחלקו הפוסקים אם חייבים ליתן מהם מעשר. דבספר יוסף אומץ פרק הצדקה והמעשר כי שאין לעשר מן הקרקעות הבאים כנדוניא או בירושה. וכן הוא בשו"ת שארית שמחה סי' ל"א, דאינו חייב לעשר מנכסיו רק כשעומד העני לפניו. וכן כי הגר"מ שטרנבוך בקיצור דינים לחיוב מעשר כספים אות ו', נרפס בעם התורה מהדורא ב' חוברת ה', שאין חייבין לעשר מקרקעות רק כשמוכרם. אכן עיין בספר מעשר כספים (מהר"ר א. מ. אלכרט) פרק י"א סעיף י"ג דף רכ"ו, שהביא מכמה פוסקים שחייבין לעשר גם נכסיו. ובספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) שאלה ד' דף כ' הביא תשובה מהגרש"ו אויערבאך שכ', אינו צריך ללוות מאחרים או למכור את החפץ כדי ליתן את המעשר, ואז משלם רק כאשר מחליפם לכסף או מוכרם. אבל אם יש לו כסף צריך ליתן מעשר מהכסף שיש לו מיד. ועיי"ע עם התורה מהדורא ב' חוברת י"א תשובות קצרות בעניני מעשר כספים מהגר"ר שלמה זלמן אויערבאך.

(6) הגדול הסומך על שולחן אביו מתנתו לעצמו, עיין רמ"א חו"מ סי' ע"ר סעיף ב'.

(7) דמכין שהתקנה שמעשה ידיו לאביו הוא לטובת אביו, יכול האב לומר אי אפשר בתקנת חכמים, עיין רש"י גיטין דף ע"ז ע"ב, ונמצא הכסף בא לידי הבעל מיד.

(8) דלא גרע ממפריש משלו על תכונת חבירו דמהני, עיין יו"ד סי' של"א סעיף ל', דוכין לאדם שלא בפניו. וכן מוכח משאילת יעב"ץ ח"א סי' ו', דיכול לעשר על כסף חבירו עיי"ש.

2. Under Bar & Bas Mitzvah

Maaser should be given from all income received by a boy, under the age of thirteen, and a girl under the age of twelve. This would apply to both earned income and monetary gifts received by the child.⁹ Where the child has reached the age of chinuch, and the father permits the child to keep the money, Maaser should preferably be given from the child's money.¹⁰ In any case, if the father wishes, he may use his own money to pay the child's Maaser obligation.⁸

C. CUSTODIAN ACCOUNTS

Interest or dividends, accruing in a custodian account, would be subject to Maaser only when the child receives absolute rights to the money, i.e., when he reaches majority.¹¹

D. CORPORATIONS

There is a difference of opinion among the Poskim,¹² whether a corporation controlled by several shareholders is required to pay Maaser. However, a corporation owned and controlled by a single individual is obligated to give Maaser.¹³ This obligation would be incurred even where the profits were not

distributed to the controlling shareholder, but remained in the corporation. For example, a corporation owned and controlled by a single individual earned \$200,000 after deducting all allowable expenses and taxes. Before the funds can be reinvested in the following fiscal Maaser year, the corporation must first pay its Maaser obligation (\$20,000).

A Subchapter S corporation (i.e. where profits and losses are passed through to the shareholders) has the same Halacha as a regular corporation. If it is owned and controlled by a single shareholder, before the corporation may reinvest its funds in the following fiscal Maaser year, it would be required to pay Maaser on income, after deducting all allowable expenses and taxes. However, where the S corporation is controlled by more than one shareholder, some Poskim¹² maintain that the individual shareholders would not be required to pay Maaser until they actually receive the money.

E. POOR PERSON

Some Poskim¹⁴ hold that a poor person is not required to give Maaser. However, others¹⁵ maintain that even a poor person is

אויבערבאך (הובאו דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א אות א') מצריך ליתן מעשר אעפ"י שעדיין לא חלקו הרווחים ביניהם. וכתב בין השאר וז"ל: והוא הדין אם העסק התייקר בגלל איוה סיבה שהיא כגון שהסביבה התייקרה, יש לתת מזה מעשר, עכ"ל. אכן עיי"ש שזה דוקא אם יש לו כסף, אבל אינו צריך למכור מנכסיו כדי לשלם המעשר. וכן ס"ל להג"ר משה שטערן אב"ד דעברעצין ש"חברה" חייבת במעשר.

(13) דמכיון שאין לו שותפים, ויכול ליקח מהכסף לדברים אישיים ופרטיים שלו כשירצה, נחשב הכל "רכושו הפרטי".

(14) ר' סעדי' גאון הובא בטור סי' רנ"א, שאינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו כדררשנין שחייך קודמין. ואעפ"י שהבית יוסף בשו"ע לא הביאו, אכן הרמ"א פסק כן בסי' רנ"ג סעיף ג'. וכך פסק השו"ע סי' רמ"ח ס"ק א'. וכן הוא בחכמת אדם כלל קמ"ד סעיף ב', קיצור שולחן ערוך סי' ל"ד סעיף ב', ובערוה"ש סי' רמ"ח סעיף א' דכל שאין לו פרנסה אינו חייב במעשר. ומה שאמרו בגיטין דף ז' ע"ב דאפילו עני המתפרנס מן הצדקה יעשה צדקה, היינו שלישית השקל בשנה. ועיין ערוה"ש הנ"ל, ובהגה' נחלת צבי יו"ד ריש סי' רמ"ח.

(15) עפ"י שו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, שהסוברים שמעשר כספים דאורייתא או דרבנן הוי כמעשר דגן שחייב גם מי שאין לו

(9) עפ"י חו"מ סי' ע"ר דמתנתו ומעשה ידיו לאביו כשומך על שולחן אביו, וא"כ נמצא שהוא ריוח של האב.

(10) דאז מועיל ממה נפשך, אם נחשב ממון האב, א"כ נמצא מפריש המעשר ממעות שלו על רכוש עצמו, ואם נחשבה כמעות הבן, א"כ עדיין יש להפריש ממנו מעשר מדין חינוך.

(11) דכל זמן שלא השתמשו בהכסף לא זכו האב או הקטן כממון זה, והוא רק חוב שה"בנק" חייב לשלם כשיתבעו אותו. וזה מוכרח ממה שאין להאב רשות להשתמש במעות אלו להנאת עצמו לשום דבר. ואעפ"י שמותר האב להשתמש בהמעות לצורך הבן לדברי מותרות, מ"מ מכיון שאין האב יכול לפטור עצמו מחיוב מוונות ומלבושים וכו' של הבן במעות אלו, ואינו יכול ליתן צדקה או מעשר ממעות אלו, נמצא שאינו אלא כאפוטרופוס להממון שאין החיוב חל עליו. והקטן ג"כ אינו בעלים על המעות כלל. אכן כשיגדל הקטן ויהי לו רשות ובעלות על מעות אלו, אז חייב לשלם חומש או מעשר מהכל. ועיין מס' גיטין דף נב ע"א שאין האפוטרופוס מפריש מעשר כשמניחים הפירות לאכול מהם לאחר זמן, רק היתומים מפרישם מהכל כשיגדלו.

(12) מרן הג"ר משה פיינשטיין ס"ל דאינו חייב (הובאו דבריו דף כ"ו בספר מעשר כספים מהר"ר יחיאל דומב), וז"ל, "מעשר הוא חיוב אישי שחל רק כשהריוח מגיע לרקושו הפרטי". אכן הגרש"ז

obligated to give Maaser from his earnings. Still other Poskim¹⁶ say that, even if a poor person is exempt from giving Maaser, he should, nevertheless, separate the Maaser and then take it for himself.

A poor person is one who earns only enough upon which to subsist. Most Poskim¹⁷ hold that the definition of subsistence is if one has "bread and water," (i.e., the minimal basic living necessities of food, clothing and shelter¹⁸). Anyone who has more than that, would not be considered a poor person, with respect to giving Maaser.

Three interesting questions are often asked in regard to the above:

1) A newlywed couple received a dowry from their parents on the condition that the couple live off the earnings of the dowry and not touch the principal. Even though monetary gifts are subject to Maaser, Rav Moshe

Feinstein¹⁹ says that, in the above case, Maaser should not be given from the principal, since it was given on the condition that the principal not be touched. However, the couple would be required to give Maaser on the interest earned.²⁰

2) A newlywed couple decided to use their wedding gifts⁵ as a capital base, and to live only on the interest income, in order to enable the husband to learn Torah. They would now like to know whether they are required to pay Maaser on this base. This case entails several halachic questions.

The Poskim say that if one has more than "bread and water" (minimum living expenses)¹⁸ one is required to give Maaser. However, we are unsure of the time frame that this requirement encompasses. Does the "bread and water" criteria refer to a day or two²¹ or a year?²² For example, the new-

18 עיין הגר"מ שטרנבוך, הובא ב,עם התורה" מהדורא ב' חו' ה' דף ל"ו, שהביא מהגאון דבריסק הגר"ז"ס וצ"ל, "דכל מי שמצבו היום דחוק, עד שזקוק לעזרה מאחרים, ואינו חי בדרך לוקוס כלל, רק חי בדחוק עם ב"ב, לא יתן מעשר".

19 שו"ת אג"מ יו"ד ח"ב סי' ק"ב.
20 לשיטתו אויל דגם עני חייב במעשר אם יש לו להתפרנס ליום או יומיים.

21 וכמו שמצינו לענין ליקח מתמחוי ביו"ד סי' רנ"ג סעיף א', ועיין אג"מ יו"ד ח"ב סימן ק"ב ד"ה אך.

22 וכמו שמצינו לענין ליקח צדקה ביו"ד בסי' וסעיף הנ"ל, דכל שאין לו מאתיים זוז מותר ליקח צדקה. ושיעור מאתיים זוז הוא משום דקים להו לרבנן שיכול להיות במאתיים זוז לשנה, כמ"ש הר"ש פ"ח מפאה מ"ח, והובא גם בפי' הרע"ב על המשנה שם ובגמרא סי' רנ"ג ס"ק ו'. ונ' שאינו צריך שיהי' לו כל הסכום שצריך להיות בו לשנה מונח עכשיו בקרן באיזה כח, רק גם אם הוא פועל שמקבל שכירות לשבוע, והשכירות השבועי שמקבל יספיק לו להיות לשנה, ג"כ אינו בכלל עני שיהא מותר ליטול מעשר וצדקה. ולדוגמא מי שצריך עשרים וחמש אלפים דולר לשנה לחיות הוא ומשפחתו, ואין לו שום קרן בבאנק, אכן מקבל שכירות חמש מאות דולר לשבוע, אין לו ליטול מעשר, מכיון שעל ידי קבלת הכסף כל שבוע יספיק לו לפרנסה שנה זו. והוכחא לזה מה שאמרו שמי שיש לו חמשים זוז ונושא ונותן בהם לא יטול מן הצדקה (עיין פ"ח דמס' פאה משנה ט'). דרך שיעור חכמים דחמשים דעבדין טבין במאתן דלא עבדין. וחזוין דמי שעובד אינו צריך שיהי' לו בכיסו מאתיים זוז, דהיינו שיהי' כל הכסף שצריך לו לשנה מונח באיזה קרן, רק הכל תלוי באם יש לו עכשיו האפשרות שיהי' לו במה להתפרנס לשנה. אבל כל זה במי שעובד, אבל מי שאינו עובד נקרא עני עד שיהי' לו קרן שיכול להתפרנס בו הוא ובני ביתו, עיין בטור סי' רנ"ג ובשו"ע שם סעיף ב', ועי"ע בערוה"ש סי' רנ"ג סעיף ב'.

סיפוקו, ורק שזה נותן לחבירו חלקו, וחבירו נותן לו חלקו, כמבואר בירושלמי מס' פאה פ"ה הלכה ד'. ועי"ע ספר ראשון לציון יו"ד סי' רמ"ח מאוה"ח הק' שכ', נראה דאפילו אין לו אלא פרנסתו יצמצם על עצמו לקיים מצות הצדקה, ולפחות יתן לעני וגם העני האחר יחזור ויתן לו, ונמצאים מקיימים שניהם מצות הצדקה וכדלקמן סי' רנ"א סעיף י"ב, ובזה לא מחסר מפרנסתם כלום ומקיימים מצות עשה". וכן הוא בספר יוסף אומץ פרק הצדקה והמעשר עמ' ש"ח, "דמעשר חייב גם העני ליתן מכל מה שישתכר או אפילו יקבל על דרך צדקה". ומה שכ' הרמ"א דעני שאין לו פרנסה אינו חייב בצדקה היינו יותר ממעשר עד חומש עי"ש. ועיין עוד בספר חוט המשולש עה"ת בפרשת בהר בחוקותי דף מ"ט ע"א, "שאעפ"י שמוזנותיו מצומצמים צריך להרע"ב את עצמו ולא יאכל לשובע נפשו" (ורק שלפני זה כ' שזהו רק עצה טובה ולא לדינא). ועיין באג"מ יו"ד ח"ב סי' ק"ב דכל שיש לו להתפרנס מיום ליום או יומיים חייב במעשר, ומ"ש הרמ"א והש"ך שמי שאין לו פרנסה אינו חייב בצדקה שחיו קורמין, היינו שאין לו די פרנסה ליום או יומיים.

16 עיין תשב"ץ ח"ב סי' קל"א, ברכי יוסף (מהחיר"א) יו"ד סי' רמ"ט אות ח"י, ועיין במנחת יצחק ח"ו סי' ק"א. אכן עיין מהגר"מ שטרנבוך (הובא בעם התורה מהדורא ב' חו' ה' דף ל"ו אות ו'), דהגאון מבריסק הגר"ז"ס וצ"ל כ' שלעולם אינו חייב להפריש אם ההפרשה פוחת לו משיעור כדי חייו. ולדוגמא מי שצריך למחייתו שש מאות דולר, ומרויח שש מאות וחמשים, אינו מחוייב להפריש ששים וחמש דולר (וליקח חמש עשרה לעצמו) רק הדין דמפריש רק חמשים דולר.

17 ערוה"ש סי' רנ"א סעיף ה', הגרש"ז אויערבאך הובא בספר מעשר כפסים (הר"ר י. דומב) שאלה ט' דף כא, "אינו חייב במעשר עד שתהי' לו פרנסת עצמו – אבל זה רק לחם צד ומים לחץ" (וזה שונה ממי נחשב עני לענין קבלת מעשר, דבזה כתב, הובא בספר הנ"ל שאלה כ"ג דף כ"ג, "דרגת הפרנסה תלוי בסביבה בה הוא גר ובמה הי' רגיל").

lywed couple may have received \$5,000. This amount might not be considered more than "bread and water" when viewed over a year's time. However, it would surely be considered more than "bread and water" if the time period is a day or two, and if so, the couple would not be considered poor people.

This case is further complicated by an additional halacha. There are different criteria involved in the determination of whether one is considered a "poor person" in order to receive Maaser as opposed to the requirement of giving Maaser. In order to be allowed to receive Maaser the time period that one must have less than "bread and water" is an entire year.²² In order to be required to give Maaser there is a question if the criteria of "bread and water" encompasses an entire year or just a day or two, as was mentioned in the previous paragraph. Therefore, it would be possible for an individual not to be considered a "poor person" in regard to his requirement to give Maaser and at the same time qualify as a "poor person" in order to receive Maaser.

According to those Poskim²¹ who hold that the time frame for being considered a poor person in order to give Maaser is only a day or two, the couple in the previous example would be obligated to give Maaser. The question now arises as to whether they can

take this Maaser for themselves, insofar as they qualify as poor people in regard to receiving Maaser.²³ It is preferable that the couple give Maaser.²⁴ However, where the husband is learning Torah all day there are Poskim²⁵ that exempt them from giving.

3) A Kollel couple has \$40,000 in an account earning \$4,000 a year in interest. In addition they earn \$10,000 a year from other sources. They need \$15,000 a year to support themselves. Are they required to give Maaser from their income of \$14,000 a year? The question being that although their income is less than what they need to support themselves, nevertheless they may not be considered "poor" people because they have \$40,000 in the bank and can live off that principal?

Many Poskim hold that they qualify as "poor" because they are not required to draw down the principal that they are using for interest in order to support themselves.²⁶ The same would apply for a businessman who has a business worth \$150,000, but he can only make \$13,000 profit from the business. He qualifies as a "poor person", since he is not required to sell off parts of his business to alleviate his situation.²⁶ In both instances it is preferable to separate the Maaser and take it for himself.²⁷

מחויבות במעשר כנ"ל כשאלה א' ומה שמבואר בט"ו יו"ד סי' של"א ס"ק ל"ב, ובשו"ת יעב"ץ סי' ו', ובערוה"ש יו"ד סי' רמ"ט ס"ק ו', שיש חיוב לעשר הנדוניא, ו"ל רמירי בחתן שיש לו פרנסה, או בחתן שעומד לפרנס את עצמו, ולא הוי עני או מעמלי תורה, אבל הויא שרוצה ללמוד, הוא קורם.

26 עיין יו"ד סי' רנ"ג סעיף ב' דנחשב עני עד שיהי' לו קרן שיכול להתפרנס בו, ואעפ"י שלא אמרו כן רק בזמן שבטל התמחוי עיי"ש בטור, ובוה"ז שהממשלה נותנת כולי אוכל ("פור סטעמפס") וכי' ו"ל דלא נחשב שבטלה התמחוי, יש לומר שאין לסמוך על הממשלה שחוקתיהם שכל אנושי, שהיום עושים כך ולמחר גוזרים אחרת, ורק בזמן שישראל תחת שלטונם ומעיקר הדין הי' תמחוי, או אמרינן שאינו צריך קרן שיכול להתפרנס בו.

27 עיין לעיל הערה 16.

23 וביו"ד סי' רנ"ג סעיף ב' כתב המחבר מהסמ"ק ד, בזמן הזה יכול ליטול עד שיהי' לו קרן כדי שיתפרנס הוא ובני ביתו מהקיום, ודברים של טעם הם, ואף אי נימא דלא נחשבים, "עניים" מ"מ הרי מותר ליתן מעשר להחזיק עמלי תורה אעפ"י שאינם עניים, עיין לקמן פרק ד' הערה ג'.

24 דלענין מעשר עני קי"ל (בגיטין דף י"ב) להזהיר לעני על שלו, וא"כ הוא הדין לענין מעשר כספים, שדומה למעשר עני כמ"ש הט"ז סוס"י של"א ריש ס"ק ל"ב, ועיי"ע יו"ד סי' רנ"א סעיף י"ב, ועיין לעיל ציון 33, ועוד דטעם הסמ"ק שמקבלין צדקה עד שיהי' לו קרן שיכול להתפרנס בו הוא משום שבטל התמחוי, עיי"ש בטור, אבל בוה"ז שהממשלה נותן, "פור סטעמפס" וכי', שוב לא שייך טעם הסמ"ק.

25 שפרנסתם קודמת, ועוד דעפ"י רוב המתנות שניתנו להם ניתנו כדי שיהי' החתן יכול ללמוד תורה, וא"כ אין מעות אלו

Chapter II DETERMINATION OF INCOME

Part One of *The Maaser Form* deals with "income". In determining income for Maaser purposes, there are a number of fundamental differences between the Halachos of Maasar and the U.S. Tax laws. The following paragraphs will highlight these differences and clarify the halachic approach to these topics as they relate to Maaser.

A. DEDUCTING LOSSES AGAINST PROFITS

The Internal Revenue Code allows one to combine business losses with business profits to get a net profit or loss figure for that taxable year. For example, one purchased some merchandise which he resold at a profit of \$1000. The next day he purchased some additional merchandise and resold it at a loss of \$300. For tax purposes he may combine the two transactions to obtain a net profit of \$700. For Maaser purposes however, there are differing opinions as to this approach. Some Poskim¹ are of the opinion that one cannot deduct the loss of one transaction against the profit of another.² In the previous example, these Poskim maintain that the individual is responsible to pay Maaser on the gain of \$1000 and he is not permitted to combine it with the loss.³

However, most Poskim⁴ hold that a loss on one business transaction can be aggregated with profits of another, as long as the transactions occur during the same accounting period.⁵ *The Maaser Forms* are based upon the psak of the latter Rabbinic authorities.

The Internal Revenue Code also allows the carryback and carryover of certain net operating losses (N.O.L.) to reduce the taxable income of another year or years. However, for Maaser purposes, even the latter Poskim would not allow the N.O.L. carryback or carryover, since a loss could only be used within one accounting period.⁵

B. ACCRUAL VS. CASH METHOD

Under the Internal Revenue Code there are two methods of accounting for income and expenses: 1) The accrual basis; 2) The cash basis.

An accrual basis taxpayer may deduct expenses incurred, though not yet paid, and must realize income which was earned, though not yet received. For example, someone purchased merchandise on credit for \$3000 and sold it for \$5000. Even though the obligation does not come due and is not paid until the following tax period, he may deduct the \$3000 in the period he made the sale.

סרק ב

- (1) שו"ת שבות יעקב ח"ב סוף סי' פ"ו. והוסיף, "וכי היכן מצינו כן במעשר עני של תבואה, דאינה ממלא החסרון כלל, רק מה שיוצא משרה זו צריך ליתן". וכן ס"ל לבית דינו של שלמה יו"ד סי' א', ויוסף אומץ פרק הצדקה ומעשר עמוד ש"ז. ועיין באג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג שכתב, "ואם רוצה להרר ולהחמיר לעשר מכל ריוח ביחוד ודאי הוא משובח". ועיין בספר מעשר כספים (מהר"ר אברהם מרדכי אלברט) פי"א סעיף כ"ה.
- (2) אכן מה "שקנה בפעם אחת הרבה, רהוי עסקא חרא, ודאי להדרי משתעבר, משא"כ מקני לקני אחרת, כי מיד שעלה לו ריווח מחוייב במעשר עני", עיין בשב"י הנ"ל.
- (3) ובבית דינו של שלמה הנ"ל כ', "והמקום ימלא חסרונו

- (4) היינו הפוסקים דס"ל שאין מחוייבים להפריש מעשר תיכף, רק יכולים לעשות חשבון פעם אחת בשנה. עיין שו"ת שער אפרים סי' פ"ד, הגהות החת"ס על שו"ע יו"ד סי' רמ"ט, נובי"ת יו"ד סי' קצ"ח במסקנא, ערוה"ש סי' רמ"ט סעיף ז', ועיי"ע בהגהות בית לחם יהודה יו"ד סי' רמ"ט.
- (5) דמשנה אחת לחכמתה אסור, עיין נובי"ת יו"ד סי' קצ"ח, ובתשו' מהגרש"ז אויערבאך הובאה בספר מעשר כספים (מהר"ר יחיאל דומב) שאלה ט', ועיי"ע שו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, ובערוה"ש יו"ד סי' רמ"ט סעיף ז', ובאהבת חסד מהחפץ חיים פי"ח סעיף ב', אכן עיין בהגהות בית לחם יהודה יו"ד סי' רמ"ט, דתלוי בנתינת מעות המעשר לעני, ולא בעשיית החשבון.

This will result in a net profit of \$2000. The same principle applies to the realization of income. In the above example, if one sold the item on credit, he would pay taxes on the profit (\$2000), even though he did not yet receive the money.

A cash basis taxpayer realizes income only after having received it and deducts expenses only after he has actually paid them. Therefore, in the example where one purchased merchandise on credit and sold it for \$5000 cash, he would pay taxes on the gross amount of income received (\$5000). In a situation where one sells on credit, the cash basis taxpayer does not recognize income in the current year and would first pay taxes upon receipt of the money in the following year.

For Maaser purposes, some Poskim hold that one is obligated to pay Maaser only upon receipt of the income.⁶ Therefore, where one sells on credit, one would not have to pay Maaser until the money is actually received. This may pose a problem to those taxpayers who use the accrual method on their 1040, since they would have to recompute their income, using the cash basis, in order to determine their Maaser income.⁷ However, some Rabbonim hold that one may use the

accrual method for Maaser purposes. This is based on one of the following reasons:

1) Maaser is a partnership between the Maaser-payer and Hashem, and any equitable and reasonable method of accounting, for income and expenses, can be used, which would be used among partners.⁸ This same theory is used in allowing for Maaser purposes the lower of cost or market method in valuating inventory.⁹

2) There are Poskim¹⁰ who say that one can pay Maaser on income, even though the money was not yet received. In regard to expenses which have not yet come due, the reason that the accrual method may be used, is that Maaser is paid only upon net profits (i.e. revenues less expenses).¹¹ When someone sells an item, which he purchased on credit (or when one has employees working for him), though the invoice (or the expense) may come due in the following accounting period, the expenses are nevertheless part of this sale. When he receives the proceeds of the sale, the part which represents his expense is obligated to his suppliers (or employees). That portion of the money was never his. All he had was the usage of this money and it was as if he had borrowed it. Therefore, the \$3000 in the above example

כל ההיוק וההוצאה שאירע בעסק ההוא וכו' עכ"ל. ואף שבשנות שבות יעקב (ח"ב סי' פ"ו) תמה על החוות יאיר שרוצה לדמות כאלו נעשה שותף עם הקב"ה וכתב בין השאר וז"ל ושרי לי מרי דעושה קדש לחול. חברותא כלפי שמיא עכ"ל. מ"מ בשו"ת שאילת יעב"ץ (ח"א סי' ו') הביא את דברי החוות יאיר ולא העיר עליו. אלא בנוגע לנכות שכר עצמו עיי"ש. ובספר אהבת חסד (פ"כ אות ו') העלה הענין של שותפות ליתרון גדול. ועיי"ש בתשו' מנחת יצחק הנ"ל.

(9) עיין שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד אות ג', ושם סי' ל"ה אות ב', ובספר מעשר כספים (הר"ר י. דומב) דף י"ד.

(10) שו"ת מהרי"ל סי' נ"ד, ערוה"ש סי' רמ"ט סוף סעיף ז'. והוכיחו כן מסופ"ג דגיטין המלוה את הכהן וכו' מפרש עליון בחזקת שהן קיימים (ועיין ברמ"א יו"ד סי' רנ"ז סעיף ה' ובש"ך שם ס"ק י"ג). אכן שם מייירי בשהלוה להעני, ולפיכך דן אם צריך לזכות מחדש להעני כרי לקיים מצות נתן חתן, אבל כאן הרי כבר נתן המעות לצדקה ואינו צריך וכו' (מחדש).

(11) שו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד.

(6) הגרש"ז אויערבאך, הובא בספר מעשר כספים (הר"ר י. דומב) שאלה ה'. ולענין ההוצאות, מסתבר דלכו"ע יכולים לנכותן אעפ"י שעדיין לא שילם הכסף, וכמו"ש הסבא בטעם ה' בפנים, דמכיון שהוא חוב אצלו לא נחשבו מעות דירי ואין אצלו אלא כמלוה, שאין חייבים עליהן מעשר. אכן נראה דהיבא שעדיין לא קבל כסף העסק אין לנכות ההוצאות מעסק זה על רווח של עסק אחר. וכגון שקנה סחורה בג' אלפים דולר בהקפה ומכרו בה' אלפים דולר בהקפה, מכיון שאינו משלם מעשר על ב' אלפים דולר שהרי עדיין לא קבלן, ה"ה שאינו מנכה ג' האלפים כנגד רווח של עסק אחר.

(7) והרי ישנו מעלה גדולה לדעת חיוב המעשר בצמצום ולא רק באומד. עיין בנסת הגדולה יו"ד סי' רמ"ט, דגם מעשר בכלל אל תרבה לעשר אומדות. וכן הוא בשו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, ובשו"ת אבקת רוכל סי' ג', ובספר אהבת חסד מהחפץ חיים פ"ט סעיף ג' בהגה"ה.

(8) שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד אות ג', ושם סי' ל"ה אות ב'. ודבריו מיוסדים על מה שבי' בשו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, וז"ל ובמעשר כספים כשותף עם הקב"ה, שבבא לחשבון מנכה המתעסק

would not be included in the profit, as it is actually the supplier's money.¹²

3) Tosafos¹³ maintains that an obligation, that one is absolutely and definitely required to pay, is considered as if it was paid when the obligation was incurred. Therefore accounts receivable and accounts payable can be used in the determination of income for Maaser purposes.

The Maaser-payer may choose any method. However, one should be consistent.

C. DEPRECIATION

The Internal Revenue Code allows one to depreciate certain fixed assets. Depreciation is usually based on one of several methods. The methods are accelerated, straight line and a variation known as Section 179 property deduction. These deductions are based upon arbitrary and usually unrealistic lives over which the asset can be expensed. The Internal Revenue Code also allows for the depreciation of real estate even though it may not actually depreciate.

For Maaser purposes one would not be allowed to depreciate assets which do not actually depreciate in value (such as may be the case for real estate). In regard to those assets which do decrease in value, there are differing opinions among the Poskim as how to handle this. Some¹⁴ feel that a normal equitable accounting procedure should be used using a realistic measure of the asset's life expectancy. Thus a car which is used for business purposes and has an expected life of 10 years can be depreciated at a rate of 10% a

year, or may be depreciated using the actual annual decrease in the car's resale value. There are other Poskim¹⁵ who allow one to deduct the entire cost of a business expenditure in the year in which it was purchased. Still other Poskim¹⁶ say that one may first deduct the cost only when the asset is disposed of. Whichever method is chosen, should be used consistently.

Depletion is a deduction for the depreciation of certain natural resources. There are two methods of determining the depletion deduction; cost and percentage depletion. For Maaser purposes, one may use the cost depletion method since this is an actual measure of the diminution of the property. Percentage depletion is not allowed since it is based upon arbitrary percentages and allows one to expense more than one's cost.

D. INTERMINGLED PERSONAL AND BUSINESS EXPENSES

Another area where the laws of Maaser and taxes differ is where business and personal costs are intermingled. The following are some examples of this:

1. Travel & Entertainment

Under the tax law, if one entertains a client at a restaurant, he would usually be entitled to deduct a fixed percent of the cost of his and the client's meal as a business deduction. For Maaser purposes one may deduct only the amount of the bill which exceeds the Maaser-payers usual personal expense. For example, a businessman takes a client out to dinner at

עין רש"י שם ד"ה כגבוי ובסוטה דף כ"ה ע"א ד"ה ב"ש. ולכה"פ יש לצרפו לטעם קמיתא היכא שיש כאן שטר.
(14) על פי שו"ת מנחת יצחק הנ"ל. ועין תשובת הגר"ש אויערבאך, הובא בספר מעשר כספים (הר"ר י. דומב) דף כ"א שאלה ט, וז"ל גם מה שנפחת הערך של הרהיטים וכדומה מפני השמוש היו נמי בכלל הפסד עכ"ל.
(15) הגר"מ שטערן, אב"ד דעברעצין.
(16) הגר"מ פיינשטיין, והסברא דכל זמן שמשתמש עם החפץ הרי שוה לו כל מה ששילם בערו, ולא איכפת לו כמה שהחפץ נתישן.

(12) ועין מ"ש בחי" גר"ח על הש"ס כתובות דף פ"ו בענין פריעת בע"ח מצוה.
(13) מס' סוטה דף כ"ה ע"ב תוד"ה בית הלל סברי, ולא נחלקו ב"ש וב"ה בשטר העומד לגבות כגבוי, רק היכא שהשעבוד עומד בספק כגון כתובה, אבל אם בודאי עומד לגבות לכו"ע כגבוי דמי, כדמוכח מפרק המקבל דף ק"י. ואעפ"י שנחלקו כזה רבוותא, אם אמרינן כן גם היכא שאינו אפותיקי, מ"מ מסקנת הש"ך בחו"מ סי' קט"ו ס"ק ל"ג כהסוברים דכגבוי דמי אף כשאין כאן אפותיקי. וגם מוכח ממס' בבא מציעא דף ס"ב ע"א דשטר העומד לגבות כגבוי דמי אפילו קודם שבא זמן הגבוי, דמיד שנעשה השעבוד הוי כגבוי

a restaurant and the bill totals \$75. If the Maaser-payer's cost of a dinner that he eats at home is usually \$5, he may deduct only \$70 as a business expense. Since the Maaser-payer would have had to eat anyway, only the incremental cost of doing business is deductible.¹⁷

An additional point is that only reasonable business expenses are deductible.¹⁸ Therefore, if one purchased an automobile for \$35,000 when a \$15,000 automobile would have served the same purpose, only \$15,000 would be allowed as a business expenditure. The same would apply where one goes to an expensive restaurant with a client and the same business objective could have been accomplished at a less expensive restaurant, then one may only deduct the cost of a meal at the less expensive restaurant.

2. Vacation Home

Under certain circumstances the Internal Revenue Code allows one to deduct expenses of a vacation home. For example, if one lives in this house half the year and rents it out for the other half, he could usually deduct 50% of his expenses on his tax return. For Maaser purposes, the deduction would depend upon the intent of the individual who purchased the home.

a) If the main objective of the person purchasing the home was for his personal use, and he would have made the purchase even if he could not rent it out part time, then the expenses which did not increase due to the rental of the property, (e.g. insurance), are

not deductible for Maaser purposes, for they would have been incurred in any case.¹⁹ However, those expenses which have directly increased due to the rental, (e.g. tenant's use of utilities), are deductible for Maaser purposes.

b) In a situation where one purchases a house with the intent to live there part time and rent it out part time, and he would not have purchased this house if he could not rent it part time, then he is allowed to deduct all expenses incurred in proportion to the time rented. Thus, in the previous example, one would be permitted to deduct 50% of all expenses (e.g. insurance and utilities).¹⁹ The I.R.C. limitations do not apply for Maaser purposes.

3. Office at Home

If someone has six rooms in his home, and uses one of the six rooms regularly and exclusively for business, he would in certain situations, be allowed to deduct on his tax return one sixth of all his home expenses (i.e. rent, heat, taxes etc.). However on his *Maaser Form* he may deduct only the extra costs due to his business activity. Thus, where the tenant would have rented his six room apartment (or an owner would have purchased the house) anyway, no Maaser deduction would be allowed.²⁰ Incremental costs, such as the extra electricity used in running the office, may be deducted.

4. Moving Expenses

If one moves to another area and changes job locations, he could deduct certain

אף חלק ההוצאה שהי צריך להוציא בין כך בביתו.
(18) שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד אות ו', ובקיצור דינים מהגר"מ שטרנבוך אות י', נרפס בעם התורה מהדורא ב' חוברת ה'.
(19) עפ"י בית דינו של שלמה הנ"ל. אכן אם אדעתא דהכי קנאו, מסתבר שיכול לנכות גם הוצאות אלו לפי ערך שמשמש עמו כשביל עסק. ואינו דומה לאכילה שמוכרח לאכול, ולפיכך אין לנכות ממה שהי אוכל בין כך, אבל דברים אלו שאין מוכרחים להם, ועושה אותם רק בגלל העסק יכול לנכותם לפי ערך העסק.
(20) דנחשב "הוצאות בית", עיין לקמן פרק ג', דרוכ פוסקים ס"ל דאין לנכות הוצאות הבית מחיוב מעשר.

(17) שו"ת בית דינו של שלמה יו"ד סי' א', שבי, אך לרידי מספקא לי על ההוצאות דאכילה ושתי שאדם אוכל ושותה בלכתו לסחורה עד שובו לביתו, אם מנכה אותם, משום דמה לי הכא ומה לי התם, הוא אוכל ושותה וכו'. ונראה שמנכה דוקא לפי חשבון ברכת הבית". וכן כתב הגר"ש אויערבאך (הובא בספר מעשר כספים מהר"ר י. דומב שאלה ט' דף כ"א), אבל צריך לעשות חשבון כמה האשל עלה יותר ממה שבין כך מוציא בבית". וכן הוא ב"קיצור דינים כחוב מעשר כספים" מהגר"מ משה שטרנבוך אות י' (נרפס ב"עם התורה" מהדורא ב' חוברת ה'). ודלא כחוות יאיר סי' רכ"ד דנוהגין לפי הנהגת השותפים, ומשמע שיכול לנכות מהריווח

expenses associated with the move, if he meets the requirements of the tax law. The Internal Revenue Code allows this deduction even if the move was for personal reasons (i.e. warmer climate). For Maaser purposes, moving expenses could not be deducted if the move was made for personal reasons.²⁰ The move must be based primarily on business motives. The time or distance tests and other I.R.C. limitations are not applicable for Maaser purposes.

E. INFLATION FACTOR

Recently, the Internal Revenue Code has begun to account for, in a limited manner, the effect of inflation on the federal tax computation. In regard to Maaser, there are many Poskim²¹ who hold that any profits earned, which are due strictly to inflationary causes, would not be subject to Maaser. For example, someone sold some real estate and realized a profit of 16%. If, over the years which he held the asset, the cumulative inflation rate was 10%, only 6% of the profit would be subject to Maaser.²² Some Poskim²³ apply the same theory to interest. If one earned 10% interest on one's money and the inflation rate was also 10% the individual would not be required to pay any Maaser on these earnings. However, there are Poskim²⁴ which differentiate between a personal home going up in value due to inflation, and interest earned in a bank. They explain that interest is "new" money and is therefore considered income, whereas a personal home

that is sold is just an exchange of a money equivalent for actual money. It is preferable²⁵ not to deduct the inflation rate in computing interest income subject to Maaser.

A wage earner who receives an annual cost of living increase, which is based upon the inflation rate, must pay Maaser on his entire salary. He may not deduct the portion which reflects the increase due to inflation. This differs from the situation where one realizes a profit from the sale of an object which is already in his possession and the object has increased in value due to inflation. In the case of the wage earner all monies received are considered "new" income since this is the first time that he has possession of the funds. Thus, it is completely subject to Maaser.

The rate used in determining inflation would only include the increase in costs involved in purchasing basic necessities and would not include luxury items.^{22, 23}

F. NONTAXABLE AND PREFERENTIAL INCOME

The U.S. Tax Code allows certain items of income to be fully taxed, certain income to be partially taxed, some income to be taxed under certain circumstances and others to be wholly tax free. The Halochos of Maaser are quite simple in that all income is subject to Maaser.

The following are examples of income which are only partially taxed, and only after certain criteria are met under the I.R.C., yet are fully subject to Maaser:

שמשתמש עמו, ואח"כ מוכרו ולא עשה עמו משא ומתן, לא נחשב הרווחה אם נפחת הכסף. אכן לפי"ז לא התיר האגרות משה הנ"ל לנכות האינפלציה רק מבית שדר בו, ולא מבית שקנה כדי למוכרו ולעשות עמו משא ומתן. ב' שהרווחה שמקבל תמורת ביתו שעלה ביוקר מחמת פיחות הכסף מקרי, "החלפה" ולא, "הרווחה", שאינו אלא מחליף מעות לחפץ ואח"כ חוזר ומחליפו למעות, אכן מעות רבית שמקבל על מעות שיש לו בבנק, הרי מעות, "חדשות" באו לבאן, ואין כאן, "החלפה" רק, "הרווחה" והכנסה חדשה. ולפי"ז יכול לנכות האינפלציה גם מבית שקנה כדי למוכרו, וצ"ע.
(25) להחמיר כהגר"מ פיינשטיין.

(21) אג"מ יו"ד ח"ב סי' קי"ד. הגר"ש אויערבאך הובא בספר מעשר כספים (הר"ר י. דומב) דף כ' אות ג'. הגר"מ שטרנבוך בקיצור דינים למעשר הובא בעם התורה מהדורא ב' חוברת ה' אות ה'.

(22) אג"מ הנ"ל.

(23) הגר"מ שטרנבוך הנ"ל.

(24) הגר"מ פיינשטיין מחלק בין בין בית שיכול לנכות ערך האינפלציה, לריבית על ממונו, שאינו יכול לנכותו. וי"ל בזה ב' סברות. א' דהכסף שמקבל מהבנק הרי זה מחמת, "משא ומתן" שהבנק נותן לו חלק מהרבית שהם מרוויחים, וא"כ הרבית שמקבל נקרא, "הרווחה", אעפ"י שנפחת שווי הכסף. משא"כ חפץ

- 1) Inheritance²⁶ (estate tax);
- 2) Alimony;
- 3) Social Security benefits.

For Maaser purposes it would not matter whether the couple is divorced or separated on the wife's accord,²⁷ all alimony received is considered income.²⁷ Similarly, social security benefits are considered income for Maaser purposes under all circumstances.

The following list contains examples of items which are entirely exempt from income tax, however, they are still considered income for Maaser purposes:

- 1) Monetary²⁶ and nonmonetary gifts (i.e. seforim, china) received and sold.²⁸
- 2) Workman's compensation;
- 3) Life insurance proceeds;
- 4) Damages received from lawsuits and accident proceeds in excess of actual costs incurred due to the accident;²⁹

- 5) Welfare payments;³⁰
- 6) Food stamps;³¹
- 7) Money received from a qualified Kollel (scholarships and fellowships);
- 8) Municipal bond interest.

Any money saved due to a tax deduction is considered additional income for Maaser purposes.³²

G. INDIRECT INCOME

Indirect income is where one receives a benefit or a reduction of a cost without having directly received any money. There are Poskim³³ who maintain that all³⁴ indirect income is subject to Maaser. Thus, one would be obligated to pay Maaser on the savings that one obtained by not having had to make an actual cash outlay.

Some examples:

- a) If one receives free lunch at his place of

הובא בספר מעשר כספים הנ"ל שאלה ב' דף י"א.
(30) שהרי הוא הכנסה. ואם יש לו דין "עני" על פי הלכה, עיין בפ"ק א' "עני" איך לנהוג.
(31) דהוי הכנסה. ואין לומר שניתנו רק לאכילה ולא ליתן צדקה מהם, דהרי מותר לקנות ממנו אוכל, ואח"כ לזמן אורחים עניים לביתו להשתתף בסעודתו ולהאכילם.
(32) אג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"א ד"ה ובדבר.
(33) הגאון ר' משה פיינשטיין, עפ"י מה שפסק שאברך כולל שאוכל ארוחה בישיבה, חייב לעשר כנגדה. וכן פסק הגרש"ז אויערבאך שצריך ליתן מעשר ממה שמשתרשי לו, חוץ מן ישיבה שאוכל בישיבה שאינו מצריך שיתן מעשר כנגד מה שאכל. הובא דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א. ולכאורה נראה טעמם עפ"י הא דאמרו במס' חולין דף קל"א ע"א מי שהי' חייב למלך, ואנסו בית המלך גרנו תחת חובו (שלקחו התבואה שלו תחת שילום חובותיו) חייב לעשר על תבואה זו ממקום אחר וליתן לכהן שהרי הוא כמוכר, עיי"ש ברש"י. ובגמ' מבואר הטעם דקא משתרשי לו כלומר משתכר הוא בשילום חובו ונחשב כהכנסה. והוא הדין בזה הרי משתרשי לו במה שאוכל בחנם, וצריך ליתן מעשר כסף כנגדו. ורק שצ"ע דבתוס' שם ד"ה שאני כ' דבאוכל מתנות כהונה פטור דלא נחשב משתרשי לו שהי' יכול להתענות.
(34) ועיין באג"מ יו"ד ח"ב סי' קי"ב דכל שניתן לו המעות לתפקיד מיוחד פטור ממעשר כספים, וא"כ היבא שניתנה לו מתנה לתפקיד מיוחד למה חייב לעשרה. י"ל דבאג"מ מיירי באברך שניתנה לו נדוניה, ואין לו הרווחה ממקום אחר, ואין לו לעשר מהמתנה גופא. דהרי ניתנה לו לדבר מיוחד, ואין לשנות מרצון הנותן, אכן מי שיש לו מעות ממקום אחר, צריך לעשר כנגד המתנה, דכלום יכול אדם ליתן מתנה גדולה לעשיר מופלג לתפקיד מיוחד, כגון לעשות מסחר עמה, והמתנה פטורה ממעשר. אלא על כרחך שצריך לעשר עליו ממעות ממקום אחר, דהרי יש לו הכנסה.

(26) בני הרא"ש הובא בסי' מעשר כספים (מהר"ר א. מ. אלברט) דף מ"ה, שו"ת שאילת יעב"ץ ח"א סי' ו' שמחייב הבעל לעשר נכסי מלוג שירש מאשתו, ט"ו סוף סי' של"א שמחייב נדוניה, ספר השל"ה ח"ב ענין צדקה ומעשר, ערוה"ש יו"ד סי' רמ"ט סעיף ו'. אהבת חסד סוף סי' י"ט מא"ר שמחייב ירושה.
(27) דמכין שהסיבה שאינה יושבת עמו הוא מחמתה ולא מחמתו, שוב אינו חייב במוזנותי, כמבואר באהע"ז סי' ע' סעיף י"ב ברמ"א. וא"כ מוזנות שמשלח לה הוא בגדר מתנה. ובמתנה שמקבלת אשה מבעלה, הרי רק פירות פירותי לבעל, אבל הקרן והפירות לאשה כמבואר באהע"ז סי' פ"ה סעיף ו', וא"כ נמצאת המעות נכנסין לרשות חרש וחייבין במעשר. (ולא שייך בזה מה שאמרו שם בסעיף ח' [ועיי"ע אהע"ז סי' ע"ז סעיף ג'], דכאן הרי ארעתא דמשקיל ומיפוק ג"כ נתן לה. ועיין חת"ס אהע"ז סי' קמ"א, ובפתחי תשובה אהע"ז סי' צ"ט ס"ק ו').
(28) מתנה או ירושה שאינו ממון, כגון שהוא קרקע, בית, ספרים, וכדומה שאינו מתחלק, אין המקבל מחוייב למוכרו כדי לשלם ממנו מעשר, עיין בסי' יוסף אומץ פרק הצדקה ומעשר עמוד ש"ו, ובשו"ת שארית שמחה סימן ל"א. אכן כשמוכרו וראי מחוייב או במעשר, עיין בשו"ת שארית שמחה הנ"ל, ועיין תשובה מהגרש"ז אויערבאך הובא בספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) שאלה ד' דף כ' שכ' ח"ל אינו צריך ללוות מאחרים או למכור את החפץ כדי ליתן את המעשר, ואז משלם מעשר רק כאשר מחליפם לכסף או מוכרם. אבל אם יש לו כסף צריך ליתן מעשר מהכסף שיש לו מיד. וכתב עוד (הובאו דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א אות ו') דמי שקבל במתנה רהיטים שעולים אלפיים דולר, אכן אם זי' קונה הרהיטים בעצמו הי' קונה רהיטים בזה, וז"ל: יש לתת לפי זשווי שקבל, ולא תלוי בזה שהי' קונה מעצמו רהיטים וזלים יותר, נכ"ל.
(29) דהוי הכנסה, וכן הוא בתשובה מהגרש"ז אויערבאך,

work or at his Yeshiva, he would have indirect income in the amount of money he saved by not having to buy his own lunch;³⁵

b) H.U.D. rental payments (Section 8);

c) Obligations or debts paid for one person by another, e.g. a parent pays a married child's rent or grocery bill, or helps with a downpayment for a house;

d) Medicare and Medicaid payments to doctors.

In regard to medical insurance paid by one's employer, most Poskim³⁶ hold that one is not obligated to give Maaser on this benefit. This is based upon the following reasons:

1) One does not have any benefit until one has actual use of the insurance. Therefore, one did not receive any benefit as of yet.

2) Since there is no obligation to pay for the insurance, it is not considered a payment of an actual debt.

3) The insurance is not a necessity.

However, where the insurance pays a

medical bill, and one had an actual benefit, he would then be required to pay Maaser in the amount of the benefit received, since the above reasons no longer apply.

Many Poskim hold that there is no Maaser obligation at all on indirect income. Their reasoning is based upon the following points:

1) Non-monetary gifts (e.g. free lunch) are not subject to Maaser.³⁷

2) Where someone receives a gift or subsidy, and its use is restricted for a specific purpose (e.g. to be used for rent only), then he is not allowed to give Maaser from that gift.³⁸

Most Poskim agree,³⁹ that indirect income which is given for a specific purpose would not be subject to Maaser.

These are some of the discrepancies encountered. The instruction sheets of *Maaser Form II* which is based on Form 1040 of the I.R.S., contain line by line instructions to reconcile the differences between the tax law and the Halachos of Maaser.

Chapter III ADJUSTMENTS TO INCOME

Part II of *The Maaser Form* deals with adjustments to income. Here too, we find differences between the Halachos of Maaser & the Internal Revenue Code.

Following are some of these discrepancies:

A. HOUSEHOLD EXPENSES

The Internal Revenue Code allows for certain deductions in the determination of one's

בחור האוכל בשיכיה, שכבר שילם בעד זה בשילום שכר לימוד. אבל אברך שאוכל בשיכיה חייב לעשר כנגד מה שמשתרשי ל"י. (36) אכן הגרש"ז אויערבאך הובאו דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א כתב וז"ל: יש לתת מעשר מביטוח רפואי משלמים עבורו. אבל אם הוא אדם כזה שמעצמו לא היה עושה ביטוח רפואי ה"ז פטור, עכ"ל.

(37) יוסף אומץ פרק הצדקה ומעשר עמוד ש"ו, שו"ת שארית שמחה סי' ל"א.

(38) עיין אג"מ יו"ד ח"ב סי' קי"ב. ולפוסקים אלו לית להו החילוק שכתבנו בציון 34, שחייב לעשר ממקום אחר אם יש לו. (39) כך שמעתי מהרבה רבנים. ויש לצרף לשיטתם גם מ"ש הכית יוסף כפי שהובא בשו"ת אבקת רובל דרבנים שהם לצורך חיותו פטור ממעשר. וגם לצרף לזה מה שהרבה פוסקים ס"ל דמעשר הוא רק מנהג.

(35) ואינו צריך לשלם כל שויות מה שאכל, דחייב רק על מה שמשתרשי ל"י, דהיינו מה שהי' משלם לאכול אילו לא הי' אוכל כאן. וכן המקבל מתנה כגון רהיטים, להסוברים שחייב לעשר ממקום אחר כנגדם, כתבו הרבה פוסקים דחייב רק על מה שמשתרשי ל"י, דהיינו מה שהי' בעצמו משלם בעד רהיטים אלו, ואינו צריך לשלם כנגד כל שויות הרהיטים שקבל. ועיין בספר יוסף אומץ פרק הצדקה ומעשר עמוד ש"ו. אכן הגרש"ז אויערבאך (הובאו דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א אות ו') מצריך לעשר כנגד כל מה שקבל ולא רק כנגד מה שמשתרשי ל"י. ועיין לעיל הערה 28. ועיין עוד מ"ש הגרש"ז אויערבאך (הובאו דבריו בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א אות ד') דאעפ"י שמחוייב לשלם מעשר בעד מה שמשתרשי ל"י, מ"מ בחור שאוכל בשיכיה אינו מחוייב. וצ"ע דלא יגרע מאילו קבל מתנה דס"ל להגרש"ז אויערבאך שצריך לעשר כנגד כל מה שקבל. וצ"ל שאינו פטור רק

taxable income. These deductions are allowed even though they are household expenses and not related to business. Some examples are:

- a) Medical and dental expenses (subject to certain limitations);
- b) Interest payments on mortgages and on nonbusiness loans (subject to certain limitations);
- c) Parsonage deduction allowed to clergymen.

Additionally, there are items which are considered credits, i.e. they go directly against the tax liability.

The Poskim disagree if necessary¹ household expenses may be deducted in determining income for Maaser purposes. Some Poskim² allow the deduction of household expenses. Therefore, rent, food, clothing, utilities, etc., which are all necessary, may be deducted to arrive at Maaser income. However, other Poskim³ do not allow the deduction of household expenses. It is preferable to follow the latter psak.⁴

B. DEPENDENTS

The U.S. Tax Code allows for a specific deduction from income for all dependents.

This deduction is an arbitrary figure and does not realistically reflect the true cost of food, shelter and clothing. For Maaser purposes, the Halacha will vary according to the circumstances.

1. Children Under Six Years Old

Expenses of supporting children under six years of age are not deductible, since the parents are obligated to support them,⁵ and an obligation may not be deducted for Maaser purposes.^{3,4}

2. Children Six Years and Older

There is a difference of opinion among the Poskim if one is permitted to use Maaser money for the support of children six years old and over. There are Poskim⁶ who maintain that one may use Maaser money to support these children, since the Gemarah⁷ considers support of this age group to be charity. Other Poskim⁸ say, that though the Halacha permits the use of Maaser money in this case, it is preferable not to do so. Still others⁹ say, that in our times it is customary to support children until they are able to earn a living, and the support of these children is an obligation of the parents.¹⁰ Therefore, Maaser money can not be used in their sup-

פרק ג

- (5) עיין ש"ך יו"ד סי' רנ"א ס"ק ד'.
- (6) ש"ך סי' רמ"ט ס"ק ג', וכן הוא דעת מהר"ם מרוטנבורג כמו שהביא שם הש"ך. וכן הוא כראשון לציון מבעל אוה"ח הק' עפ"י שו"ע סי' רנ"א סעיף ג' דנחשבה פרנסתם לצדקה. ועיי"ע בפרי יצחק ח"ב סי' כ"ז שג"כ ס"ל דנחשב צדקה.
- (7) כתובות דף נ' ע"א.
- (8) ט"ז סי' רמ"ט ס"ק א', שו"ת חוות יאיר סי' רכ"ד, שו"ת תשובה מאהבה ח"ג בהגהות לסי' רמ"ט, ברכי יוסף סי' רמ"ט אות י"ח, ערוה"ש סי' רמ"ט סעיף ו'. ובערוה"ש שם סעיף י' הביא שאעפ"י שאמרו בכתובות דף נ' ע"א דעושה צדקה בכל עת, זה הזן ומפרנס בניו ובנותיו הקטנים, מ"מ, בכל עת לא יבא אל הקודש". ועיין עוד בפלא יועץ מערכת הצדקה.
- (9) אג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג. וכן הוא מהגרש"ו אויערבאך הובאו דבריו בספר מעשר כספים (הר"ר י. דומב) דף כ"ב שאלה יו"ד.
- (10) באג"מ הנ"ל כ' שנכלל בחיוב מוונות ראשון, שמחוייב הבעל ליתן מעות לאשתו לזיון ארחי פרחי, ולא גרע בניו ובנותיו הררים עמו מארחי פרחי. ובהגרש"ו אויערבאך הנ"ל כתב, ובמקומות שהחוק מחייב לפרנס גם מעל גיל זה (ר"ל גיל שש) אין לנכות".

- (1) דאף המתירים לנכות הוצאות הבית בודאי מתירים רק דברים הכרחיים, אבל דברים שהם, "לוקסוס" אין לנכותם. ועיין שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד אות ו', שאף במסחר אין לנכות מה שמפריו על המדה, והוכיח כן מהחוות יאיר, וכל שכן שאין לנכותם כשהם רק הוצאות הבית.
- (2) עיין הגהות כנסת הגדולה על יו"ד סי' רמ"ט שהביא מה"ר מתת' טריווייס שכתב, "ויראה מה שירויח יותר על אשר פור בדברים הצריכים לביתו ויקח המעשר". ותשובה זו הובאה גם בשו"ת אבקת רוכל סי' ג' בשם הבית יוסף. אכן החיד"א בברכי יוסף יו"ד סי' רמ"ט אות ה', וכן בשו"ת ברכה יו"ד סי' רמ"ט הטיל ספק אם תשובה זו מהב"י, וכתב, "והן עתה נטה דעתי שאינה מתורת מרן, ויש לי סמוכות על זה, ואין ראוי דחתים עלה מרן כי כזה וכו' עושים המעתיקים כאשר נתברר לי כמה זימני".
- (3) ספר אהבת חסד סי' י"ח אות ג', ערוה"ש סי' רמ"ט סעיף ו', שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ה, הגרש"ו אויערבאך הובא בספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) שאלה ט' דף כ"א. אכן הגר"מ שטערן אב"ד דעברעצין מתיר לנכות הוצאות הבית.
- (4) רוב פוסקים ס"ל כן.

port, since one can not use Maaser money to pay for a personal obligation. Also, this support can not be deducted from one's Maaser obligation, since a personal obligation, according to most Poskim,^{3,4} is not deductible. It is preferable not to deduct their support unless the individual would undergo financial hardship.¹¹

3. Wife

The support of a wife is obligatory and is therefore not deductible.

4. Parents

A child is not obligated to use his own money in the support of his parents.¹² Therefore, one is permitted to use Maaser money to support one's parents. However, the Shulcan Aruch¹³ strongly advises against the use of Maaser money in the support of parents, if this does not cause any undue financial hardship upon the child.

C. TAXES

1. Income Tax vs. Sales Tax and Personal Real Estate Tax

Under the Internal Revenue Code, if one itemizes his deductions, he may deduct real estate, and state and local income taxes. Once again, there are differing opinions among the Poskim as to how to apply this to Maaser. The Poskim agree that taxes levied upon income are deductible,¹⁴ since it is considered as never earned.¹⁵ Therefore, one may deduct federal, state and local income taxes. In addition one may deduct social

security and self employment taxes, since these taxes are based upon earnings and are considered a reduction of income. Similarly, all business taxes may be deducted. The Poskim differ in the area of sales tax on personal purchases and real estate taxes on a personal residence. Some¹⁶ hold that they are not deductible, since they are obligations imposed by the government, and obligations are not deductible. Other Poskim¹⁷ maintain that all taxes, including real estate taxes on a personal home, are deductible.¹⁸

Here again, unless undue financial hardship will occur,¹⁹ it is preferable not to deduct personal real estate taxes from income.

2. Accrual vs. Cash Method

The Internal Revenue Code allows a taxpayer who uses the accrual method for business purposes to use the cash basis in the determination of his state and local income tax deduction. For example, a taxpayer had \$1000 in state taxes withheld from his salary in 19X4. When computing his 19X4 state tax return his total tax expense turns out to be \$1500 and he pays the balance (\$500) in 19X5. Even if this taxpayer uses the accrual method in the determination of his business income, he will nevertheless usually use the cash basis in the determination of his state tax deduction. Thus, in the above example he would only be allowed to deduct as an itemized deduction \$1000 — the amount paid in 19X4. The balance of \$500 will be deducted on his 19X5 return.

מעשר אלא אחר שיטול שיעור המס.

(15) אג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג.

(16) אג"מ הנ"ל, וכתב דהט"ז ואור החיים הק' שכתבו

שיכולים לנכות המס מיירי רק במסים מהדיווח (אינקאס טעקס).

(17) שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' ל"ד אות ט', ושם סי' ל"ה אות

ג'.

(18) ריש לצרף לזה שיטת הב"י דכל הוצאות הבית מותר

לנכות.

(19) דכשהשעה דחוקה לו יש לצרף שיטות המתירים,

להסוברים דמעשר מנהג בעלמא הוא, ולהקל. אכן יש להתיר נדרו

אם הי' מחמיר בשנים שעברו.

(11) כשהשעה דחוקה לו, יש לצרף א' המחשיבים פרנסתם לצרקה ויכול לפרנסם במעות מעשר, ב' המתירים לכה"פ לנכות פרנסתם ממעות שנתחייבו במעשר, ג' המתירים לנכות הוצאות הבית ממעשר כספים, ד' הפוסקים דס"ל דמעשר הוא רק מנהג בעלמא היכא דלא קבל על עצמו הדבר לנדר.

(12) היינו מדין כיבוד אב ואם, עיין יו"ד סי' ר"מ סעיף ה'.

(13) יו"ד סי' ר"מ סעיף ה' ברמ"א, ומ"מ אם ידו משגת תבא

מארה למי שמפרנס אביו ממעות צדקה". והוא עפ"י מס' קדושין דף ל"ב ע"א.

(14) עיין ט"ז יו"ד סי' רמ"ט ס"ק א', ובברכי יוסף שם שהביא מספר ראשון לציון (מבעל אור החיים הק'), דאינו מחוייב להפריש

However, for Maaser purposes one should be consistent.²⁰ Therefore, if one used the accrual method on Schedule C, he should also use the accrual method in the computation of his federal, state and local income tax deduction for Maaser purposes.²¹ In the above example, the accrual basis Maaser-payer would take a deduction of \$1500 in 19X4, the actual amount of taxes incurred.

The same theory would apply in the case of a tax refund. For example, a taxpayer had \$2500 withheld from his salary in 19X4. When he filed his 19X4 state tax return, the tax expense for the year turned out to be \$2100. He will therefore be receiving a refund of \$400. For federal tax purposes he deducts the amount actually paid (\$2500) in 19X4 and realizes the \$400 refund as income in 19X5, the year received. An accrual basis Maaser-payer however, only deducts the actual tax expense (\$2100) in 19X4. Thus, when he receives the refund in 19X5, he would not realize any Maaser income, since he never deducted the excess (\$400) in 19X4.

A cash basis Maaser-payer would treat his income tax deduction the same as a taxpayer, and deduct income taxes in the year actually paid.

D. ADDITIONAL DISCREPANCIES BETWEEN DEDUCTIONS FOR TAX AND MASSER PURPOSES

There are certain items for which the Internal Revenue Code allows one a deduction in determining taxable income. These deductions are allowed even though they

have no direct or actual business purpose. However, for Maaser purposes they would not be allowed. Some examples are:

1) IRA deduction and payments to a Keogh plan;

2) Alimony paid²² (subject to certain requirements).

The I.R.C. and the Halochos of Maaser also differ in the area of personal casualty losses. For tax purposes one may deduct a personal casualty loss subject to certain percentage limitations and then only after deducting a specific dollar amount. For Maaser purposes however, some Poskim²³ maintain that all casualties and losses may be deducted without regard to any limitation or deduction.

E. REFINANCING OF MORTGAGES

An interesting question has recently arisen in regard to the refinancing of mortgages. An example would be where one owns a building which produces annual rental income of \$30,000. The owner then borrows \$300,000 against his equity in the building and in return is required to pay \$30,000 a year in interest charges. He then uses the proceeds from the loan for personal reasons. For tax purposes, he will usually pay no tax since the income from the building (\$30,000) is offset by the interest expense (\$30,000). However, for Maaser purposes one may not deduct the interest expense associated with a personal (non business) loan.²⁴ Thus he must pay Maaser on the rental income of \$30,000. In addition, some Poskim²⁵ say that he is

מחמתו, א"כ עדיין חייב הבעל במוזנותי, ואינו יכול לנכות המוזנות לרוב הפוסקים שאין לנכות הוצאות הבית, ואם עזבה מחמתה, ששוב אינו חייב במוזנותי כמבואר באהע"ז סי' ע' סעיף י"ב א"כ הוי מתנה או חוב כנ"ל, שג"כ אין לנכות אותו.

(23) עפ"י פסק הגרש"ז אויערבאך הובא בספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) דף כ"ד בהערה נוספת, נזקים בגופו והפסדים ברכוש הפרטי שלו יכול אדם לנכות לפני שמפריש מעשר.

(24) עיין לעיל פ"ג סעיף א', הוצאות הבית.

(25) עפ"י מ"ש הגרש"ז אויערבאך הובא בספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב שאלה ט', בקשר להלואות תלוי במטרת ההלואה,

(20) דמכיון דמנכה ממעות המחוייבות במעשר גם הוצאות שעדיין לא שילם בעבורם, ע"כ משום דס"ל כתוס' סוטה כ"ה ע"כ ר"ה בית הלל, דשטר העומד לנכות כודאי כגבוי דמי, או כסכרא הכי שנוכר כפרק כ' אות 2, וא"כ צריך לנהוג כן לכל דבר.

(21) דהרי מסים שחייב לשלם להממשלה הו"ל כחוב ולא נחשב ממון שלו. ועיין אג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ג דלא נחשב הכנסה.

(22) ביאור הרבדים: אם נתגרשו שמדין תורה שוב אין הבעל חייב במוזנותי, נמצא דמה שנותן לה הוא מתנה בעלמא, או חוב שרמו עליו הערבאות, ואינו יכול לנכות ממעות שמחוייבות במעשר. ואם עדיין לא נתגרשו רק שאינה יושבת עמו, אם עזבה

obligated to pay Maaser on the proceeds of the \$300,000 loan since he is using the loan

for personal reasons. Thus one would have to pay \$30,000 in Maaser.

Chapter IV PARTIAL LIST OF WHERE TO DISTRIBUTE MAASER

The fundamental rule to determine where to distribute Maaser money, is that no obligation may be paid with Maaser money.¹

Following are several examples, in no specific order of priority, as to where, and to whom, one can distribute his Maaser money:

1. Poor people.²
2. To enable someone to learn Torah.³

3. To institutions of Torah.⁴

4. For tuition for one's own children (boys or girls) in Yeshivos, *only* if one is undergoing financial hardship.⁵ However, one may use Maaser money to pay for the tuition which is in excess of his children's portion (i.e. tuition surcharge so that other children who are less able to afford the tuition can attend).⁶

(3) עפ"י מדרש תנחומא פרשת ראה שאמרו להפריש אחד מעשרה לעמלי תורה. ומדברי הפוסקים מבואר דזה אף הויכא שאין הת"ח בגדר „עני” מן הדין, ועיין הערה 4 והערה 9.
(4) עיין ערוה"ש סי' רמ"ט סעיף ח' דמה שנותן למשרתי הקהלה הוא בכלל צדקה. ועיין בספר מעשר כספים (מהר"ר יחיאל דומב דף כ"ה אות ה') שהביא מהגר"ר משה פיינשטיין שאף להקים בנין מפואר לישיבה נחשב צדקה, ומותר להוציא מעשר כספים בשבילו.

(5) בספר אהבת חסד מהחפץ חיים פרק י"ט כ' בפירוש שאסור לשלם ממעות מעשר שטר לימוד, מכיון שמחוייב לשכור להם מלמד, ואין לפרוע חובו ממעות מעשר. וכן כתב בערוה"ש סי' רמ"ט סעיף י', וז"ל וכן שכר לימוד שמשלם בעד בניו הקטנים אינה בכלל צדקה ממעשר, והיא מצוה בפני עצמה, והרי היא כשאר מצוות שאין ביכולת לעשות ממעות מעשר עכ"ל. ובניו „הקטנים” שכתב היינו בנים שמוטל עליו לפרנסם כדמוכח שם מדבריו. וכן הוא באג"מ יו"ד ח"ב סי' קי"ג. ובאג"מ שם הוסיף דאף לחנוך הבנות אין ליקח ממעות מעשר, מכיון שבמדינתנו מחוייבין מדינתא רמלכותא ללמדם בבתי ספר, ואם לא ילמדו בבית יעקב יהיו מוכרחין ללמוד בבתי ספר ללא תורה ואמונה ח"ו, א"כ הו"ל כחוב. אכן הוסיף שם שאם מבקשין ממנו יותר ממה שראוי לפרנסתו יכול ליקח מכסף המעשר אף לשכר למוד הבנים. וכן כתב הגר"מ שטרנבוך בקיצור דינים למעשר כספים (הובא בעם התורה מהדורא ב' חוברת ה' אות ד'), דאם רק אפשר לא יקח ממעות מעשר לחנוך בנים, ובנות. אכן בשו"ת פרי יצחק ח"ב סי' כ"ז התיר לכתחילה לשלם שכר לימוד עבור בנו ל„משנה וגמרא”. ועיין עוד בשו"ע הרב הלכות תלמוד תורה פ"א סעיף ז' שמחלק בין שכר המלמד, שאסור להשתמש במעשר כספים לשלם אותו, ובין ההוצאות שצריך לפרנס ולהספיק בניו הגדולים כדי שילמדו, שיותר להשתמש במעות מעשר. ואף בזה לא התיר רק, אם אין ידו משגת.

(6) הגרש"ז אויערבאך הובאו דבריו בספר מעשר כספים (מהר"ר י. דומב) דף כ"ב שאלה י"ז.

אם לצורך העסק כל התשלומים (כולל רכית וכולים) פטורים, לצורך אחר כגון לקנות רהיטים או לתקן ביתו וכדומה אפילו הקרן אינה פטורה. ועל שאלה זו גופא כתב בעם התורה מהדורא ב' חוברת י"א וז"ל: הלואה לצורך השתמשות דינו כמו מתנה שיש לתת מעשר. עכ"ל. ועוד כתב וז"ל: במקרה דידן שההלואה ניתנת על סמך השכר דירה שעתיד לקבל ורק זה משעובר, חשיב כאילו גבה השכר דירה למפרע, ודינו לתת מעשר מיד בקבלת ההלואה. עכ"ל.

פרק ד

(1) שו"ת מהרי"ל סוף סי' נ"ו, ומהאי טעמא כתב שאין יוצאין מתנות לאביונים של פורים במעות מעשר. וכן הוא בשל"ה מס' מגילה ד"ה כל, שמחצית השקל, משלוח מנות, ומתנות לאביונים שהן חובה על האדם אין לשלם ממעות מעשר. וכדבריו פסק המג"א בסי' תרצ"ד ס"ק א'. ועיי"ע בט"ז סוסי' של"א ס"ק ל"ב דמ"ש הטור וכ"י שאין נותנין ממעשר עני לצדקה שפסקו עליו בני העיר, דמכיון שכבר נתחייב בה הו"ל פורע חובו ממעשר, הדין כן גם לענין מעשר ממון. וגם הוסיף שם הט"ז דאין פורין שבויים ממעשר אם פסקו עליו לעשות כן, דנמצא פורע חובו במעשר. ועיי"ע בבאר הגולה סי' רמ"ט אות ה', דאין קוננין מצוות שמחוייב בהן במעות מעשר, משום שאין לפרוע חובו במעות מעשר. ועיי"ע בתשו' חת"ס סי' רל"א, ועוד. ועיין עוד באג"מ יו"ד ח"ב סוסי' קי"ב מ"ש בדברי שו"ת הפני" שחתיר לשלם חובו ממעשר כספים.
(2) באהבת חסד פ"ט אות א' כתב „הנה ידוע דמעות מעשר עיקר הוא לצדקה לחלק לעניים”. והוא עפ"י מ"ש המהרי"ל בהל' ראש השנה ובשו"ת סי' נ"ו, וכוותי פסק הרמ"א יו"ד סי' רמ"ט סעיף א', דמעשר יתנו לעניים. וגדר „עני” לקבלת צדקה כ' הגרש"ז אויערבאך (הובאו דבריו בספר מעשר כספים מהר"ר יחיאל דומב שאלה כ"ג). „כל מי שאינו יכול להתפרנס הוא ובני ביתו מן המשכורת שלו נקרא עני וכו'. דרגת הפרנסה תלוי בסביבה בה הוא גר ובמה הי' רגיל”. ולענין איזה עניים קודמין עיין יו"ד סי' רנ"א סעיף ג', ועיין בערוה"ש שם סעיף ד'.

5. The support of married children⁷ who are learning Torah full time, *only* if one could not afford to support them otherwise.⁸

6. Mitzvahs that one is not obligated to do, if the only way he could afford to pay for them is by using Maaser money.⁹ Examples:

a) Buying seforim for personal use and for lending to others.¹⁰

b) "Hachnosos Kallah" for people who don't qualify as "poor people", but could not otherwise afford the wedding.¹¹

However, Maaser money can not be used for Mitzvahs which one is obligated to do,¹² such as the Mitzvos of tefilin, mezuzah, tzit-

zis, etc.

7. A contribution one makes upon receiving an aliyah to the Torah, *only* if one had decided prior to making the contribution to use Maaser money.¹³

8. Buying an aliyah. Some Poskim¹⁴ say that only the portion of the cost which exceeded the prior person's bid, can be used as Maaser money, and only if one had decided prior to making the bid to use Maaser money.¹⁵

Synagogue dues, and seats for the Yomin Noroim should not be taken from Maaser money, since they are obligations for services rendered.¹⁵

יחזיקו בהם. ובספר אהבת חסד פ"ט סעיף ב' מתיר רק אם משאיל הספרים לעניים שאין יכולים לקנות הספרים בעצמם, ועיין לעיל הערה 9. ובערוה"ש סי' רמ"ט סעיף י' השאיר דין זה בצ"ע וכתב, "דא"כ נתיר לו לקנות תפילין ממעות מעשר וטלית ושאר חפצים יתפללו ג"כ בהן וכו'. על כן ראוי להתרחק את עצמו מהיתר זה". ויש להעיר שמהר"ם התיר רק למצות שאין בהם חיוב.

(11) עפ"י אהבת חסד פ"ט סעיף ב'. והיינו דאעפ"י שמן הדיו אינם "עניים", מ"מ הוא, כמו" צדקה עיי"ש בדבריו.

(12) עיין לעיל הערה 1. אכן עיין תשובה מהגרש"ז אויערבאך, הובא בספר מעשר כספים (מהר"ר יחיאל רומב) דף כ"ב שאלה ט"ז לענין מי שאין לו כסף לקנות ארבעת המינים או תפילין שכתב, "ארבעה מינים אם אפשר יקח במתנה ע"מ להחזיר מאחר ואם אי אפשר, וכן תפילין כשהוא עני, מותר".

(13) דאחרת הו"ל כפורע חובו ממעשר כספים, עיין ט"ז סי' רמ"ט ס"ק א'. ואף שמיירי לענין לקנות העלי, נראה דה"ה בזה. אכן עיין אג"מ יו"ד ח"ב סוס"י קי"ב מ"ש בדברי שו"ת הפני, דבסתם נדר ליתן לצדקה הוא בסתם לשלם ממעשר.

(14) דמה שרצה גם חבירו ליתן, אין קופה של צדקה נהנה מכך, עיין של"ה מס' מגילה סוף ענין צדקה ומעשר, הובא גם בהגהות רע"א יו"ד סי' רמ"ט. אכן בא"ר סי' קנ"ו כ' שיש לדחות, וכן משמע מסתימת הט"ז ס"ק א'.

(15) דמה שמשלם בשביל חזן, וש"ץ, הרי זה שכירתם וחוב, ואין לפרוע חובו ממעשר כספים, עיין בית דינו של שלמה יו"ד סי' א'. וכן שכירות הרב חוב הוא, כמבאר ברמ"א סי' רנ"א סעיף י"ג, דאין לפרנס הרב מכיס של צדקה. וברמ"א שם כתב הטעם משום דגנאי הוא לו. אכן בראשון לציון כ' הטעם משום כח אחר מחוייב ללמוד תורה ולשכור רב ללמד תורה ודינים, וכן ש"ץ, ונמצא פורע חובו מן הצדקה. וכן מה שמשלם בשביל חשמן ושאר הוצאות, הרי צריך ביהכ"נ כדי להתפלל בו. ונמצא פורע חובו במעות מעשר. אכן לדברים של ביהכ"נ שאינו מחוייב בו, כספר תורה נוסף, מותר ליתן ממעשר כספים, ועיין לעיל הערה 9.

(7) אכן אחיו שאינו מחוייב בתלמוד תורה שלו, מותר להוציא ממעשרו להחזיקו שילמוד תורה. ועיין אג"מ יו"ד ח"א סי' קמ"ד, דאף יכול להפריש המעשר ולהניחו בכנק לצורכו קודם נישואיו, רק שלא יתן כל הצדקה לעני אחר, כמבאר בעירובין דף ס"ג, עיי"ש בדבריו.

(8) עיין שו"ע הרב הנ"ל בהל' תלמוד תורה פ"א סעיף ז' דמתיר לפרנס בנו שיש לו אשה ובנים כדי שילמוד תורה, ממעות מעשר, רק אם אין יד האב משגת. ואף אז מתיר רק הפרנסה ולא שכר הלימוד. ועיין בערוה"ש סי' רמ"ט סעיף י' שכן הו"ל וכן מי שלוקח חתן ת"ח כדי שילמוד מ"מ אין ביכולתו לחשוב זה על מעות מעשר, אף שמשלם לאחר בערו שילמוד עמו עכ"ל. ואינו מחלק אם קשה להאב או לא. אכן עיין חת"ס יו"ד סי' רל"א, דרק אם לא התנה מתחילה שיתן מכסף מעשר הוי כחוב ואסור לפרנסם ממעות מעשר, אבל אם התנה מתחלה מותר.

(9) מהר"ם, הובאו דבריו בדרישה, ובט"ז וש"ץ סי' רמ"ט, דכל מצוה שתבא לידו כגון להיות בעל ברית או להכניס חתן וכלה לחופה וכו', א"כ לא הוי יכולת בידו ולא הוי עושה אותה מצוה יכול לקנות מן המעשר. ואעפ"י שהרמ"א פסק כמהר"ל ש, אין לעשות ממעשר שלו דבר מצוה, כבר כתבו האחרונים (שו"ת חת"ס סי' רל"א, שבות יעקב סי' פ"ה, תשובה מאהבה ח"א סי' פ"ז, ופתחי תשובה סי' רמ"ט ס"ק ב') דמהר"ל ורמ"א מיירי כגון שנהג ג' פעמים ליתנו רק לעניים, אכן מעיקר הדיון גם המהר"ל ורמ"א מודה למהר"ם שיותר להשתמש במעשר לכל מצוה שאינו חייב בה, אם לא הוי עושה המצוה בלי המעשר כספים. ובעם התורה מהדורא ב' חוברת ה' הארכתי בזה לבאר דמעשר כספים, מכיון דלפינן אותו מקרא דמעשר שני, מותר אף לדברי מצוה, ואינו רק לעניים. ועיין עוד בספר אהבת חסד פ"ט אות ב' דמתבאר מדבריו דמעשר מותר להוציא רק לעניים ולעמלי תורה ולא לדברי מצוה (ורק החומש מותר לדברי מצוה). ובודאי המחמיר בדבריו חע"ב. (10) ועיין ט"ז יו"ד סי' רמ"ט ס"ק א' דמותר רק אם כתב בתוך הספר, שספרים אלו נקנו ממעות מעשר, שידעו בניו ולא